

การนำเสนอผลงานวิจัยด้านหลักสูตรและการสอนและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย ณ เมืองเพชส์ ประเทศฮังการี

PRESENTATION OF RESEARCHES ON CURRICULUM AND INSTRUCTION AND THAI CULTURAL DISSEMINATION AT PECS, HUNGARY

บทนำ

การประชุมวิชาการของ WCCI (World Council for Curriculum and Instruction) จัดขึ้นในระหว่าง 7-15 กรกฎาคม 2553 ณ มหาวิทยาลัยเพชส์ (The University of Pecs) เมืองเพชส์ (Pecs) ประเทศฮังการี (Hungary) ในชื่อการประชุมว่า WCCI 14 th World Conference in Education ครั้งนี้เพื่อฉลองครบรอบ 14 ปีของการจัดประชุมวิชาการระดับโลกและครบรอบ 40 ปีของ WCCI โดยมีการกำหนดประเด็นหลักในการประชุมคือ Defining Democracy Freedom and Entrepreneurship in the Context of Globalized Civil Society สำหรับประเทศสาธารณรัฐฮังการี (Republic of Hungary) สถานที่ที่ใช้จัดการประชุมนี้ มีกรุงบูดาเปสต์ (Budapest) เป็นเมืองหลวง ฮังการีได้ชื่อว่าเป็นเมืองหลวงของยุโรปด้านวัฒนธรรม (European Capital of Culture) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมืองเพชส์ (Pecs) ซึ่งตั้งอยู่ทางใต้ของประเทศฮังการี มีอายุทางประวัติศาสตร์ราว 2,000 ปีมาแล้ว

ดิฉันและอาจารย์วิเชียร อ่างใสตติสกุล อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ได้มีโอกาสเข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัยในเรื่อง Local Curriculum as a Medium for Teacher Professional Dignity in Phitsanulok, Thailand และเรื่อง A Research and Development of Conflict Resolution Course Based on Identity Frame Approach for Enhancing Critical Thinking Ability in Social Resolution of University Students ตามลำดับ และในโอกาสนี้เองเราทั้งสองได้ทำหน้าที่เผยแพร่วัฒนธรรมไทยด้วยการร่วมจัดนิทรรศการกับนิสิตดุซงกีบัณฑิตสาขาหลักสูตรและการสอน และรองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวม 6 คนในฐานะตัวแทนจากประเทศไทย ซึ่งได้รับความสนใจจากบุคคลสำคัญของเมืองเพชส์ ผู้บริหารจากมหาวิทยาลัย

¹ ดร., อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

² อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

เพซส์ และรวมถึงคณะกรรมการบริหาร และนักการศึกษาอาวุโสจาก WCCI ซึ่งก็ได้เข้าร่วมจำซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ สามารถสร้างความประทับใจให้กับผู้ร่วมงานในคืน International Night วันที่ 16 กรกฎาคม 2553 เป็นอย่างยิ่ง สำหรับจำนวนผู้เข้าร่วมการประชุมครั้งนี้ นับรวมได้ 42 ประเทศ

สาระเนื้อหาของการประชุม ประเด็นสำคัญในการประชุม ประกอบด้วย 3 หัวข้อหลัก และ 22 หัวข้อย่อย ดังนี้

1. DEMOCRACY ประกอบด้วย 7 หัวข้อย่อย ได้แก่
  - 1.1 Human Dignity and Agency Human Rights
  - 1.2 Social well-being
  - 1.3 Social Justice
  - 1.4 Civic Responsibility
  - 1.5 Cultural and linguistic diversity and integrity
  - 1.6 Civil liberties
  - 1.7 Peaceful co-existence
2. FREEDOM ประกอบด้วย 7 หัวข้อย่อย ได้แก่
  - 2.1 Value of freedom
  - 2.2 Intellectual freedom
  - 2.3 Political and national freedom
  - 2.4 Personal liberty
  - 2.5 Global freedom
  - 2.6 Physical freedom
  - 2.7 Spiritual freedom
3. ENTREPRENEURSHIP ประกอบด้วย 8 หัวข้อย่อย ได้แก่
  - 3.1 Economic independence/interdependence
  - 3.2 Environmental sustainability and growth
  - 3.3 The social values of entrepreneurial people

- 3.4 Organizational context of entrepreneurial learning
- 3.5 Social entrepreneurship
- 3.6 Media and technology entrepreneurship and innovation
- 3.7 Gender values and entrepreneurial activity
- 3.8 The value of creativity in entrepreneurial contexts

รูปแบบการประชุม ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ลักษณะ ต่อไปนี้

1. Keynote Speaker 3 sessions
2. Concurrent Session 6 sessions เป็นการนำเสนอผลงาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลงานวิจัยของสมาชิก
3. 8 workshops: ในเรื่องที่ระบุไว้ในหัวข้อย่อย
4. Special Interest Groups: Community Development, Early Childhood, Environmental Concerns, Ethics and Values, Global Education, Lifelong Education, Media and Technology, Peace Education and Women in Education.

ผู้เข้าร่วมประชุม

เป็นสมาชิกของ WCCI ประมาณ 100 คน จาก 40 กว่าประเทศ ประกอบด้วยนักการศึกษาที่ทำงานเกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการสอนจากมหาวิทยาลัย โรงเรียน ชุมชน และจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน นักวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้บริหารสถาบันการศึกษา นักวิจัย ผู้นำชุมชน นิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไป

ข้อสรุปที่ได้จากการร่วมประชุม

การบรรยายโดยผู้บรรยายรับเชิญ

Betty Reardon, International Institute of Peace Education (IIPE), New York City, USA ได้กล่าวถึง การดำเนินการต่อกรให้ความหมายและการแสดงออกที่ชัดเจนใน คุณค่าของความหลากหลายทางวัฒนธรรมของสังคมโลก ซึ่งผู้บรรยายเป็นผู้มีประสบการณ์ด้าน Peace Education ในระดับ

อมรรัตน์ วัฒนาวร และวิเชียร อ่างใสตติสกุล

นานาชาติมา 46 ปี และ เป็นผู้นำด้านการขับเคลื่อนด้านสิทธิสตรีในระดับนานาชาติอีก 33 ปี นอกจากนี้ยังได้เป็นที่ปรึกษาให้แก่องค์กรของสหประชาชาติอีกหลายแห่ง รวมถึงเป็นที่ปรึกษาให้แก่องค์กรด้านการศึกษาทั้งระดับชาติและนานาชาติ ทั้งนี้ผู้บรรยายยังมีผลงานการเขียนหนังสือด้านทฤษฎี และพัฒนาการของการศึกษาเพื่อสิทธิมนุษยชนและสันติภาพ นับเป็นการบรรยายที่เปิดประเด็นและกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมเกิดความสนใจต่อการศึกษาของสตรีซึ่งเป็นหนึ่งในหัวข้อสัมมนาย่อยในการประชุมครั้งนี้

วิธีการการนำเสนอผลงาน

ผลงานที่นำเสนอเป็นผลการวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตร ได้นำเสนอความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ ระเบียบวิธีวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มเป้าหมาย และขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ในองค์กรและการเรียนรู้จากการปฏิบัติและผลการทดลองใช้โปรแกรม พร้อมทั้งนำเสนอภาพกิจกรรมระหว่างการพัฒนาโปรแกรม เป็นเวลา ประมาณ 20 นาที และเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับฟังการนำเสนอผลงานได้ซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอีก ประมาณ 10 นาที ซึ่งได้รับความสนใจซักถามและร่วมแสดงความคิดเห็นเป็นที่น่าพอใจ

การเสนอผลงานที่น่าสนใจโดยผู้เข้าร่วมประชุมคนอื่น ๆ

โดยรวมผู้ร่วมประชุมได้นำเสนอผลงานวิจัยตามสาระที่นำเสนอข้างต้นในด้านต่างๆ อาทิ Democracy in Schools, Teaching Entrepreneurship, Curriculum, Higher Education, Language Teaching, Cultural Identity and Teacher Education ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์อย่างกว้างขวาง เนื่องจากหัวข้อที่นำเสนอมีความหลากหลาย น่าสนใจ และผู้จัดได้จัดกลุ่มผู้นำเสนอเรื่องใกล้เคียงกันไว้ด้วยกันทำให้การฟังมีความต่อเนื่อง แต่มีข้อจำกัดว่าในแต่ละ session จะมีการนำเสนอพร้อมกันหลายห้อง จึงอาจทำให้ไม่สามารถเข้ารับฟังเรื่องที่ต้องการได้ครบ

สาระสำคัญของวิชาการที่ได้รับจากการร่วมประชุมนำเสนอผลงาน

ในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติยังได้ให้ความสำคัญต่อการให้ความหมายของประชาธิปไตย เสรีภาพ และความร่วมมือในการฝึกปฏิบัติงาน ในบริบทของสังคมโลกที่เจริญแล้ว โดยมีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยและเสรีภาพของเด็กและสตรี สิทธิมนุษยชนในยุคโลกาภิวัตน์ ตลอดจนความหลากหลายทางวัฒนธรรมในบริบทของสถานศึกษาทุกระดับ รวมถึงความร่วมมือในการฝึกงานด้านอาชีพและการสอนของนักศึกษาครู นอกจากนี้กลุ่มความสนใจเฉพาะ(Special Interest

groups) ยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยมุ่งพัฒนาชุมชนยิบซี ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยในสังคม การให้ความสำคัญและความใส่ใจต่อสภาพแวดล้อม (Environmental Concerns) การพัฒนาเด็กชั้นปฐมวัย (Early Childhood) ความสำคัญของจริยธรรมและคุณค่าของบุคคล (Ethics and Values) การจัดการศึกษาของโลก (Global Education) สื่อและเทคโนโลยี (Media and Technology) การศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Learning) สันติศึกษา (Peace Education) และการศึกษาของสตรี (Woman in Education)

ข้อคิดเห็นและประโยชน์ที่ได้รับจากการไปประชุม

1. ด้านความก้าวหน้าทางวิชาการที่มีผลต่อการวิจัย

ได้เห็นแนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาสังคมระดับชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างทันทีและครบวงจร ได้แก่ งานวิจัยของคณะอาจารย์และนักศึกษาจากไต้หวัน ที่ทำหลักสูตรอุบัติเหตุ (Disaster Curriculum) สำหรับ social workers การวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการช่วยเหลือยามฉุกเฉินสำหรับอาสาสมัคร การวิจัยพัฒนาหลักสูตรอุบัติเหตุสำหรับโรงเรียน: รูปแบบการฟื้นฟูจิตใจภายหลังเกิดอุบัติเหตุ จริยธรรมในการให้การรักษาระหว่างเกิดอุบัติเหตุ การสร้างหลักสูตรอิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาสมรรถนะของอาสาสมัครในการช่วยเหลือขณะเกิดอุบัติเหตุ

นอกจากนี้ในกลุ่มที่สนใจประเด็น ประชาธิปไตย (Democracy) สันติศึกษา (Peace Education) และการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง (Citizenship Education) นั้น พบว่า ได้ข้อตกลงร่วมกันว่า การพัฒนาคุณลักษณะประชาธิปไตย สันติภาพ และความเป็นพลเมือง ควรจัดการพัฒนาให้ครอบคลุม โดยเริ่มจากภายในตนเอง ครอบครัวยุทธ ชุมชน สังคม ชาติ นานาชาติ และสิ่งแวดล้อม

2. ด้านแนวทางการแก้ปัญหาในการวิจัย

หัวข้องานวิจัยของนักการศึกษาไทยควรให้ความสนใจประเด็นสำคัญที่เป็นสภาพปัญหาของชุมชนให้มากขึ้น และใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยทำการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เข้าใจสภาพปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริงและได้ผลการวิจัยที่เป็นนวัตกรรมซึ่งสามารถใช้ประโยชน์กับชุมชนได้จริง

สำหรับหัวข้อย่อยที่สนใจ คือ ประชาธิปไตย (Democracy) สันติศึกษา (Peace Education) และการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง (Citizenship Education) นั้น พบว่า เกือบทุกประเทศที่เข้าร่วม

ประชุมต่างให้ความสนใจในการพัฒนาในเรื่องนี้อย่างยิ่ง และต่างก็มีแนวคิด (Approach) ที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนที่หลากหลาย เช่น

Terrorism to Freedom: The Paradox of Democracy in Sri Lanka

Sowing the seeds of Democratic Ideals in the Basic Education Classroom in Nigeria

The Relationship Between Preservice Teachers' Democratic Attitudes and Social Skills (Turkey) เป็นต้น

3. ผลต่อเนื่องจากการประชุมหรือเสนอผลงานอื่น ๆ

จัดทำเอกสารเผยแพร่ในภาควิชาและหน่วยงานต้นสังกัด และ/หรือผู้สนใจทั่วไป

บทส่งท้าย

การเผยแพร่ผลงานวิจัยและการนำเสนอผลงานวิจัยผ่านทางวารสารวิชาการที่มี peer review ในระดับนานาชาติซึ่งก็เป็นเป้าหมายของการจัดประชุมในครั้งนี้นับเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของอาจารย์และสถาบันที่อาจารย์สังกัดอยู่ จึงน่าที่จะใช้เป็นเวทีสำคัญในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ งานวิจัยในศาสตร์สาขาของตน และควรรหาโอกาสเข้าร่วมงานประชุมเท่าที่โอกาสอำนวย อย่างไรก็ตาม การเดินทางไปร่วมงานประชุมแต่ละครั้งต้องมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง จำเป็นต้องรับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากมหาวิทยาลัยด้วยส่วนหนึ่ง ดังนั้นอาจารย์นักวิจัยจึงควรคัดสรรนำเสนอผลงานที่ดีมีคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อสร้างชื่อเสียงให้ตนและสถาบันให้ได้รับการยอมรับในระดับสากลที่สูงขึ้น และยังเป็นเปิดทางให้อาจารย์นักวิจัยได้เสริมสร้างแนวคิดและประสบการณ์ในการทำวิจัยและการนำเสนอผลงาน รวมทั้งเปิดโอกาสให้เรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ได้เรียนรู้การบริหารจัดการการจัดประชุมวิชาการระดับนานาชาติ สามารถติดตามแนวคิดที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะในประเด็นที่ตนสนใจ และ/หรือมีคุณค่า และที่ที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษาและสังคมไทย จึงขอเชิญชวนให้อาจารย์นักวิจัยด้านหลักสูตรและการสอนทั้งหลายได้เข้าร่วมประชุมวิชาการทุกครั้งที่มีโอกาส จะได้นำความคิดใหม่ในศาสตร์ของตนมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับสังคมไทยได้ต่อไป

